

V NAŠI DRŽAVI.

Naša država in lausanska konferenca. Spodaj omenjamo, kako se tri velele na vojnoodškodninski konferenci v Lausanni ne zmenijo za manjše države. Ako bodo ta posvetovanja zaključena brez pristanka malih držav in tudi naše, bo zgubila Jugoslavija v teku enoletne Hoovrove odložitve plačil (moratorija) 800 milijonov. Ta svota je le delno nadomeščena s posojili, ki jih je dala naši državi Francija. Če bi sedaj morala Jugoslavija brez nadaljnega sprejeti sporazum, ki bi ga narekemale velesile, bi se morala, ne da bi jo bili sploh vprašali za njeno mnenje, odreči ogromni svoti 40 milijard samo na vojni odškodnini, dočim bi za primer, da bi prišlo z Ameriko do sporazuma glede črtanja medvezniških dolgov, dobila kot odškodnino v najboljšem primeru samo 15 milijard. Jugoslavija bi pri taki rešitvi vojnoodškodninskega vprašanja morala izgubiti nad 30 milijard.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Z vojnoodškodninske konference v Lausanni. Več nego 14 dni se že pogajajo v Lausanni zastopniki petih velesil, kako in kaj bi se naj plačala Nemčija na vojni odškodnini. Pogajanja se vršijo v glavnem le med angleškim, francoskim ter nemškim ministrskim predsednikom. Povabljeni so bile na to konferenco tudi manjše države: Jugoslavija, Poljska, Čehoslovaška, Romunija, Grčija in Portugalska. Zastopnike malih držav sploh ne obveščajo o stanju pogajanj in je izjavil angleški predsednik vlade Macdonald, da bo predloženo manjšim državam še le ob zaključku pogajanj besedilo sporazuma v podpis. Ta način reševanja vojnoodškodninskega vprašanja je vzbudil veliko nevoljo.

Glavne točke sporazuma glede vojnih odškodnin so te le: Ukinjejo se za bodočnost vsa plačila vojne odškodnine za Nemčijo. Nemčiji se prizna triletna odložitev plačil (moratorij) do 1. julija 1935. Nemčija bo še plačala 3 milijarde mark, ki se bodo dale na trg v obveznicah (obligacijah) od 1. julija 1935 dalje. Tečaj obveznic bo znašal 90%. Obresti bodo 5%, amortizacija 1%, boni bodo tekli 37 let. Tako zgleda finančni sporazum v Lausanni, o političnem zblizanju ni v tej pogodbi govora in določbe verzaillske mirovne pogodbe še ostanejo nadalje nedotaknjene. Glavna zasluga na uspehu lausanske konference gre angleškemu ministrskemu predsedniku Macdonaldu.

Podpisana je bila lausanska pogodba dne 9. julija v slavnostni dvorani hotela Beaurivage v Lausanni. Podpisali so jo zastopniki: Angleške, Belgije, Francije, Poljske in Nemčije. Zastopniki drugih povabljenih držav, in med temi tudi Jugoslavije, so si pridržali podpis za pozneje.

Kaj vse si upajo dovoliti nemški fašisti! Dne 8. julija so razbili hitlerjevci pruski deželni zbor in to radi tega, ker so hoteli uzakoniti nekaznivost narod-

SLABOST, UTRUJENOST

izčrpanost, prevelika občutljivost so pogosto samo posledice pomanjkljive cirkulacije krvi. Tu se zmira dobro obnese masaža s Fellerjevim Elsafuikom, preizkušenim domačim sredstvom in kozmetikom. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 62 Din franko pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

nih socijalistov za vse politične zločine in prestopke. Za ta brezmejno drzni predlog je glasovalo 244 poslancev, proti pa 157. Ker ni bila dosežena dvetretjinska večina, je predlog propadel in hitlerjevci so sklenili, da bodo onemogočili v pruskem deželnem zboru vsakršno zborovanje do novih državno-zborskih volitev.

Angleški parlament je odgođen do 27. oktobra.

Angleži proti Ircem. Že precej časa vlada med Irsko ter Anglijo spor, ker je irski parlament odrekel angleškemu kralju prisego zvestobe. Vsi poskusi, da se spravi spor mirnim potom z dnevnega reda, so se izjalovili in radi tega je izvršila Anglija te dni napram Irski že dolgo zagroženi bojkot. Angleži so uvedli posebne carine na uvoz blaga iz Irske.

Turčija bo slovesno sprejeta v Zvezo narodov dne 18. julija.

Amerika in Rusija. Amerika bo vzpostavila diplomatske zveze z Rusijo in to radi stalnega prodiranja Japoncev v Mandžurijo.

Izjalovljen poskus z uvedbo diktature v južnoameriški državi Čile. Južnoameriška država Čile je bila v zadnjem času pravo torišče državnih prevratov vojaškega značaja. Nekaj tednov se že drži vlada pod predsedstvom Daville. V noči dne 5. julija so bili v glavnem mestu čilske države Santiagu hudi ulični boji med levičarskimi radikali in vladnimi četami, v katerih je bilo ubitih 37 oseb. Častniki vojske in mornarice so skušali stirmoglaviti vlado Daville ter osnovati vojaško diktaturo kot odgovor na odredbo vlade, ki izjavlja, da je večji del mornarice razpuščen. Poveljnik mornarice je stavil vladi ultimatum, da mora v 12 urah odstopiti, kar pa je Davilla odklonil. Davilla je dal aretirati kolovodje upora.

Japonska se odločila za inflacijo. — Japonska nižja zbornica je v mesecu juniju sprejela predlog, s katerim se daje vladi dovoljenje, da zviša množino denarja, ki je zdaj v obtoku, z izdajo novih bankovcev.

Desetletnica. Letos na praznik sv. Cirila in Metoda je minulo 10 let, odkar zastopa sv. stolico v naši državi papeški nuncij monsignor Hermenegild Pellegrinetti.

Za škofa senjsko-modruške škofije je imenoval sv. oče Pij XI. dosedanega vikarja g. Ivana Starčevića. Novi škof je rojen leta 1877 in je študiral v Senju, na Reki in v Zagrebu.

»Jutro« in opičji človek. Glasilo takozvane svobodomiselnosti in naprednjaške inteligence se kaj rado peča s predniki človeka in vsega človeškega napredka. Če se kje izkoplje kakšna lobanja, o kateri izrazi kak učenjak domnevanje, da je lobanja kakšnega »opičjaka« ali direktnega potomca opičjaka, »Jutro« akurat priobči njegovo »znanstveno« domnevanje. Tako so nedavno našli na otoku Javi neko lobanjo. Otok Java je jako sumljivo najdišče. V preteklem stoletju so tamkaj našli nekaj skeletnih ostankov in »učenjaki« so zatrobili v svet veselo vest, da so to ostanki težko zaželenega in dolgo iskanega opičjega človeka, ki bi naj bil po mnenju teh materialističnih, Boga zanikajočih »učenjakov« vmesna tvorba med človekom in opico, človeškim prednikom. To veselje časnikarskih učenjakov ni dolgo trajalo, resna znanost je kmalu te opico poveljujejoče in človeka pohižujoče domneve porušila. Sedaj je bila blizu tega sumljivega najdišča najdena neka lobanja in neki učenjak jo je spoznal za »del telesa direktnega potomca opičjaka, ki pa mora biti 200 do 300.000 let mlajši od svojega predhodnika«. »Jutro« je kajpada to »znanstveno domnevanje« verno zabeležilo svojim bralcem v prosveto in povzdigo. Mi nočemo »Jutru« kratiti njegovih simpatij do opic. So ljudje, ki imajo do gotovih živalic posebne simpatije. Toliko pa že imamo pravice, da v imenu znanosti in prave ljudske prosvete zahtevamo, naj se med ljudstvo ne širijo abotne opičje teorije (nauki, ki jih je resna znanost že davno obsodila.) Tudi »Domovina« skazuje opicam svojo pozornost. V svoji številki z dne 30. junija objavlja notico pod naslovom: »Mlada opica je pametnejša od otroka.« Morda bo »Domovina« kmalu odgovorila na vprašanje, ali je starejša opica pametnejša od odraslega človeka. Ako bo ta odgovor podan na osnovi »Jutrovih« opičjih domnevanj, bo jako poučen in prosvetljiv.

Koliko kristjanov je na svetu? Po najnovejšem izkazu je na zemlji v vseh 5 delih sveta 710 milijonov kristjanov. Budizem — vera indijskega ustanovitelja vere z imenom Buda — šteje 300 milijonov članov, hinduizem 240 milijonov, kitajska ljudska religija (ustanovitelj Konfucije) 270 milijonov in islam (religija Mohamedova) 234 milijonov pristašev. Krščanstvo ima torej med vsemi verstvi največ članov. V interesu človeštva in njegovega napredka je želeli, naj bi se krščanstvo zlasti v katoliški obliki čimnašveč razširilo. Poslednji čas zabeleži katoliška Cerkev velike misijonske uspehe v Aziji, zlasti pa v srednji Afriki.

Akcija brezbožnikov. Zveza brezbožnikov v Rusiji se trudi na vse načine in z vsemi sredstvi, da pridobiva pristaše med ljudstvom in zlasti med mladino. Izdelala je svoj petletni akcijski načrt, ki gre vzporedno z gospodarsko petletnico. V tej dobi hočejo brezbožniki število svojih pristašev pomnožiti do 17 milijonov. Organizaciji brezbožnikov gre z vsemi sredstvi na roko državna vlada in uprava in zato upajo, da bodo imeli uspeh. — Akciji brezbožnikov v Evropi je priskočila na pomoč tudi še